

Efesu

Paulo Tyyriti, Efesu Hãwã-ò

1 ¹Paulo, Jesuisi Kristu deòdÿña jiarÿ rare. Deuxudeewimy tahe kia rare. Efesu hãwã ityhydÿÿdu mahãdu —ò kalemy warybe rewahinyreri. Kaiboho ywimynodu mahãdumy toimahãte. ²Ruxetøena adeereny kidiatykemy Deuxu-ribi idi watxireri tule Jesuisi Kristu Inynyrÿ-ribi.

³Deuxu, Inynyrÿ tybyreny, inyboho tuu reàlàmyhÿreny. Tii dori inydeereny wihikÿ inywo ywinamy diwahinyde Jesuisi òraru-ki biukihikÿle wahe. ⁴Deuxu inyyreny-ribi rihitxinymy ritare. Inyboho heka tuu roire. Ihetxiu heka inyho aòkõu tii rihitxinymy ritakremy rÿimyhÿre, inyboho wahe. Kristu-ki iny rihitxinymy rÿÿre. Iny òbitimy rÿÿrakemy rihitxinyre, ywimy nodumy wahe. Kiamy heka rokoirekre Kristuko-txi luuna-di. ⁵Ihetxiu tamywimy Deuxu rihitxinymy ritare, inyboho wahe. Iriòereny wesemy rokoirekemy. ⁶Kiamy heka Deuxu riwinyre àlàna, wohyna-wana tamy rikiwahinyrenyemy tii dori inyluurekí wahe. Kristu hãlubu òrarakile biu-ò henareny iny nade. Iny òratureny riòwynyde taruxetøena wihikÿ òraru-ki. ⁷⁻¹⁰Ruxetøena sòwemy inydeereny diwahinyde tii dori ibutumy aõna aõna erydu rare. Deuxu dee wina rybe wòte wese rare. Tahe inydeereny kiditynynyemy idi ratxireri. Tamywimy tahe inydeereny riteòsinyre. Iwese tii røhõtinyre wese. Bededÿñana rexihukreu. Kristu-ki ibutumy aõna aõna biu-ki bede-ki rÿÿikremy ihÿre. Kiamy tahe Deuxu røhõtinyre. ¹¹⁻¹²Kristu òraru-ki Deuxu juhuhu iny mahãduy-ribi inyboho rihitxinyreny. Tii diwahinyde inydeereny uriõnojura jurana. Tii dori ixideewilemy ibutumy aõhebo rotÿÿnymyhÿre Deuxu kia hitxidÿÿna mahãdu ixidile wowydyna mahãduò rÿÿÿrakemy rÿÿimyhÿre. Inyboho juhuhu rityhynyreny Kristu-ò. ¹³Kaiboho kiaò toimahãte. Juhuhu rybe inatyhy-ò taholatentyte, tetyhynymyhÿtenyde tarasa Rybewihikÿ-ò wahe. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy-di ratidÿÿna wesemy iny dee ritidimyhÿre. Deuxu Tyytybytyhy dori tii kidiwahinykemy rarybere, ihetxiu wahe. ¹⁴Uriõno jura jurana Deuxu Tyytybytyhy rare inydeereny. Deuxu tahõrõ mahãdu ritakreu, tuu reàlàrenykre tuu, inyboho dori kia mahãduò roire.

¹⁵Tahe jiarÿ, Paulo, tule umy raholamahãre Jesuisi Kristu atyhydÿÿna-ò, tule aluuna ityhydÿÿdu-ò. Tai tahe Deuxu-ò àlàna-di araxitòdedÿÿnyrenymahãre.

Wanohòti aribireny rosaõhyymyhÿre. ¹⁶⁻¹⁷Deuxu tahe Jesuisi Kristu biu loosõna tyby rare. Tii araykyreny-ò bedeeryna kidiwahinykemy watzireri, awolyrana kidiwahinykemy watzireri. ¹⁸Tai tahe araykyrawoni ritÿnynykemy watzireri. Tai kaiboho bierybenykre Deuxu istryna. Tule ityhyhna biu loosõna-di bierybenykemy watzireri. ¹⁹Deuxu taruruna sõwemy diwahinymyhÿde ityhydÿÿdu mahãdu-ò. Iruruna tahe aõni rare inydeereny uriõno jura jurana. Kia tule bierybenykemy watzireri. ²⁰⁻²¹Kia irurumy inyboho tuu robirenyre, Kristu rubu-ribi rexiixanyreu, taruruna weribi ronykemy disÿnydeu, biukihikÿle wahe. Kristu tahe ibutu ruruna witzira witzira ratyre rare, ibutu wedu ratyre, ibutu dinodu ratyre, ibutu deòdÿÿdu ratyre. Ibutuni ratyre tii rare. Wijinani ratyre, tule kanakremy ihÿreni ratyre rare. ²²Deuxu tahe ibutu aõna aõna witzira witzira Kristuwarawo-ò ritidire tai tii ibutuwedukremy. Tii ibuturati wesemy rare. Kia tii ihÿre dohodÿÿdu mahãdu-ò, iwedu wahe. ²³Dohodÿÿdu mahãdu tahe Kristumy wese rare. Kristu dori ibutu aõna aõna ritÿxinymyhÿre.

2 ¹Juhuu kaiboho rubumy tãimahãte òraruna òraru-ki. ²Juhuu kaiboho bedeaõmydÿÿnana bedeki toitemahã juhuru Satanasi deòdÿÿna tetyhynymy toitemahã. Tii bedehy ruruna dinodu rare. Ityhydÿÿdukõdu mahãdu wiji dori rityhynymy rÿira, itxiòdÿÿdu mahãdu wahe. ³Ityhydÿÿdukõdu mahãduy-ki juhuru tule inyboho roiremahã — ibutumy ixideerenywimy inyboho riwinyreny; inraykyreny wydyna-deewimy tule inyboho riwinyreny. Ehehewidÿÿdu inyboho roiremyhÿ, tuu ratybiennymy rarehy dori tuu rare. Iwese ijõ roiremyhÿ wese. ⁴Deuxu tahe sõwetyhymy ruxetõena diwahinymyhÿde, inlyuurenkyreki. ⁵⁻⁶Deuxu inyboho rurudÿÿnyre Kristu-wana rubu-ribi riixixanyreny. Kristusÿ-ki biu-ki tii inyboho risÿnyre tai rokonyrenykemy. Iruxetõena òrarukile abiu-ò henareny dire. ⁷Iruxetõena kiditeòsinykre bededÿÿnana robehemy roireki wahe. Iwese sõwehyymy iruxetõena diwahinyde wesemy. ⁸Tarasana Deuxu ruxetõenaribile nade aityhydÿÿnareny òraru-ki tuu rare. Iny-ribi aõkõ nade. Deuxu wahidÿÿna rare. ⁹Iny-ribi rarybekre inyõ ixityhydÿÿmy tahe aõkõre Deuxu ruxetõenakile tuu rare. ¹⁰Tii tahe ibutumy iny riwinyreny. Òbiti aõmydÿÿnana widÿÿdukemy iny riwinyre Jesuisi Kristu òraru-ki. Deuxule juhuru röhõtinyre òbiti widÿÿdumy aõbo rokoirekemy.

¹¹Tahe kaiboho uritere nohòti losaõmy kaiboho judeukõdu mahãdu toite juhuru mahã. Kiamy judeu mahãdu arãninimyhÿreny, notykyresykõdu mahãdu wahe. Tii dori notyky resydu mahãdu roire, iyresynadireki wahe. ¹²Juhuru tahe aruta wesele toite Kristu-ki aõkõ. Judeu mahãdu-ribi rihitxynymy nyimyhÿde. Deuxu rybe ywisidÿÿna ludu aõkõ toite. Ararõsõna renyõhyre. Adeuxurenõhyre bede bedemy. ¹³Juhu irehemy Deuxu-ribi toite mahã. Tahe wiji Jesuisi Kristu hãlubu òraru-ki araòhòdÿÿnymy toite. ¹⁴Jesuisi Kristu tahe iny ywidÿÿna rare. Kyarana tahe òtity wese itya-ki rÿimyhÿre judeu mahãdu aribi kia rihitxinyre. Tahe kia òtity ritxiwire tahe sohoji mahãdulemy riwinyre. ¹⁵Tahe Kristu rurureu tahe ixãwire kia bede ywina. Tahe inatxi wimy òludu mahãdu sohoji iny tÿmyrahyylemy riwinyre. Tahe ywina röhònyre wiwana ributunya tahe Deuxu

taluuuna tamy riwahinyra. ¹⁶Jesuisi taitxeò-ki rurureki, ywina rieryrenyre. Tahe kyarana-ribi riixãwididỹnyre. ¹⁷Jesuisi tahe ywinamy rarybere iòhò ludu kaiboho wahe tule irehe ludu, judeukòdu mahãdu wahe. ¹⁸Tahe kaiboho jiarỹboho-wana sohoji Deuxu Tyytybytyhy òrarukile Deuxu-ò rexitòenyrenyke. ¹⁹Kawese tahe kaiboho ityhydỹydu mahãdu-ò talote. Iny-ribi lahitxi aòkò toite, Deuxusy mahãduòle heka toite. ²⁰Deuxu rybedu, tadeòdu-wana hetoò wesemy kaiboho boibekre. Jesuisi Kristule iko ludu mana wese rare. ²¹Jesuisi Kristu òraru-ki wiwesehyyle heto awimy rỹire. Tai Inynyrỹ hetotyhy relemu rexihumyhỹre. ²²Kaiboho tule matybienybenyke Deuxu Tyytybytyhy hetoò wese wahe.

3 ¹Tai jiarỹ, Paulo, rotena-ki nodu wesemy rare Jesuisi Kristu òraru-ki. Judeukòdu mahãdu dee kiamy heka watxiwãhãre, adeereny wahe. ²Deuxu ruxetòena wadee riwahinyre. Kaiboho aòbo tuu taholatenyõmahãte. ³Deuxu dori tawòtena diteòsinyde wadee. ⁴⁻⁵Jiarỹ kiamy juhuu reritinyriòrere katyryritikile wahe. Idi mariabenykeu bierybenykemy idi watxireri, timybo Kristu wòtena rybe reeryremy wahe. Kristu wòtena tahe ihetxiu ibutu inyõ riteòsinyõhyre. Wiji tahe riteòsinymy ihỹre Deuxu Tyytybytyhy tahe deòdu-ò, rybedu-ò ritỹnynymy ihỹre. ⁶⁻⁷Kiamy heka rare: kaiboho, judeukòdu mahãdu, wii ributunyre inyboho-wana judeu mahãdu wahe. Uriõnowi jurawi juramy idi rokoirekre, sohoji mahãdulemy wahe. Kristu Rybewihikỹ òraru-ki ityhydỹydu mahãdu-ò rirònyrenyre. Kia rybe-di rybedumy diwateònyde, ruxetòena wahidỹyñaò wadee nade Deuxu ruruna sòwe-ribi. Ityhydỹydu mahãduy-ribi jiarỹ aò aòkòmy watxiwãhãre retyhynytyhymy aòkò watxiwãhãre. ⁸Ihãrele Rybewihikỹ rybedumy ararekre Kristu aõmydỹyñana heka iny raykywydyna ratyre awimy ihỹre. Kiamy judeukòdu mahãdu-ò arelyykemy riwahitxinyre. ⁹Ibutu inyõ rybe wòtena aritỹnynykemy watxiwãhãre juhuu Deuxu Jesuisi-wana ibutumy aõna aõna riwinyre kiau rybewòtena riwòmy roimyhỹre Deuxu-ki. ¹⁰Wijina tahe riteòsinykemy ihỹre dohodỹyña-ki. Tai tahe ibutumy biu-ribi rurunadu, bederydỹydu rierykemy timykibo Deuxu bede ersysna-di raremyhỹ ibutumy aõna aõna ersysna-di. ¹¹Iwese Deuxu ibutumy aõhebo rotỹnykemy ratximyhỹre wese iny rierykre, Inynyrỹ Jesuisi Kristu òrarukile wahe. ¹²Tai tahe iny rexideòsinymyhỹre brebuòlemy Deuxu ixitòenadỹyña-di Kristu dori inyboho rityhynymyhỹre. ¹³Tai kaiboho ixijodỹyrenyõmy ahãke, jiarỹ aòhòkỹmy ratỹnyreki kia dori awowydyna rare, waaòhòkỹmy dỹyñana wahe.

¹⁴Tai tahe umyreny Deuxu-ò rexitòenyre Inynyrỹ Jesuisi Kristu tyhy-ò wahe. Ibutu sỹ mahãdu tyby Deuxu rare. ¹⁵Ruruna adeereny kidiwahinykemy idi watxireri, tawowydyna sòwe-ribi wahe. ¹⁶Deuxu Tyytybytyhy rurutyhy araykywo-ò kidiwahinykemy watxireri. ¹⁷Tai Kristu aworeny-ki kanasỹnymyhỹkemy rahòtinymahãre atyhyna direki kaiboho heka wiluutyhymy boibekemy watxireri. ¹⁸Tai ibutu ityhydỹydu mahãdu-wana Kristu luuna bierybenyke. Inyõ Kristu luuna awire rieryõtyhy. Ihãrele tahe bierybenyke iwese rare wesemy. ¹⁹Tai Deuxu-di bexilỹxinykemy idi watxireri.

²⁰Deuxu iruruna dire. Tai iny ixitòena ratyre inydeereny kidiwahinykemy idi ihÿre. Iny irurudireki wahe. ²¹Dohodÿÿdu mahädu wowydyna riwahinykemy tamy watzireri, aõu aõu wahe. Bededÿÿnana konana-ò wahe. Kie.

4 ¹Inynyrÿ deòdu arixidu jiarÿ rare. Arexitòenykre inihe adeereny. Yrubuna-di aõhebo botÿÿnybenykemy adireny watzireri. Tai tahe Deuxudeewimy boibekre. ²⁻³Tii dori juhoo adeereny irydu rare òbitimy boibekemy xiwedeõmy boibeke, ele eleõmy; wii biwiòhenanymy; luuna-di marurunymy boibeke. Ixi wesehyulemy boibekemy. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy aratorabutenyrenykre ywimy nodu dori kia diwiòhenanymyhyde. ⁴Sohoji mahädule rare, sohoji Deuxu Tyytybytyhydile. Umy sohoji wese, ityytyby sohojilemy wese rare. Kaiboho tule araròsònareny sohojile rare, kaiboho ityhydÿÿdumy terònyteki wahe. ⁵Inynyrÿ sohojile rare inytyhynareny sohojile rare. Tule iny ratisebena sohojile rare. ⁶Deuxu tule sohojilere, ibutu tybymy rare ibutu ratyre rare. Ibutuy-ki tii rare. Tule ibutu rawo-ki ratzireri. Ibutumy aõhebo rotÿÿnykemy iny-di riwisÿnyreri tawowina-di. ⁷Kristu tahe iny sòwemy rareki sohoji ruxetòena sòwemy sohoji-ò riwahinyre. ⁸Kiamy heka ritina-ki roire: —Iu Jesuisi raòwònyreu biu-ò ròtena ludu mahädu ridyre idi wahidÿÿna inydeereny diwahinyde. ⁹Betehebenyke rybeweereò-ò raòwònyremy. Aõmybohe kia rarybereri. Tahe juhoo dori surawo-txi robehere kiakekile tahe idi raòwònyke. ¹⁰Kia robeherele taheka raòwònyre biuratyremy ibutu aõna aõna-di rexilÿxinykemy. ¹¹Inyò-ò deòdÿÿna mahädumy rarekemy diwahinyde aõwihikÿ widÿÿ wahidÿÿna wahe. Ijò-ò Deuxu rybedumy mahädu rarekemy diwahinyde. Ijò-ò Rybewihikÿmy rybedu mahädumy rarekemy diwahinyde. Ijò ityhydÿÿdu mahädu yrubudÿÿdu mahädumy rarekemy. Ijò bedeerydÿÿdumy mahädu rarekemy. ¹²Ibutumy kia mahädu ityhydÿÿdu riwiòhenanykemy idi ratzireri. Tai ityhydÿÿdu iaõmysÿdÿÿna riwinykre. Kristu umy wesemy ritibiedÿÿnykemy. Ibutu dee diwahinyde. ¹³Ikonanau tahe ibutumy wiwese wesemy ròkòhòtinyrenyke, iny tyhynareny wahe. Deuxu Riòre rikierytyhyrenyke, iny òbitimy rokoireke, Kristu òbiti wesemy rokoireke. ¹⁴Tohouã wesemy aõkò rokoireke inytyhynareny-ki. Uritere witziradÿÿrenyõmy ibutu bedeeryna witzira witzira-di. Iwese yhy tiò tiò aõ riwymyhyre wese kia bedeerydÿÿdu rare. Iwitzira tyhydÿÿna-ò kia ityhydÿÿdu mahädu ridykemy ratximyhyre. Ijò inatyhy rybe weselemy rarybere. Tahe aõkòre. Kia-ò ijohonarenyõmy. ¹⁵Tahe luuna-di inatyhymy marybebenyke. Kristu aõmydÿÿnana-di bexilÿxinybenykemy idi maumynybenyke. Tii dori iny wedureny rare. ¹⁶Ityhydÿÿdu mahädu heka Kristu umy wese rare. Ityhydÿÿdu sohoji sohoji wijura jura weselemy rÿira. Kristu ibutumy riwiòhenanymyhyre iwese umy hona umy wese. Umyjura kia ibutumy iaõmysÿdÿÿ dire. Wiweselemy tahe raaõmysÿdÿÿnykeki tai tahe umy awimy rariamyhyke. Ijò widerakeki tahe, Kristu umy raumynyòtyhy.

¹⁷Katahe Inynyrÿnimy adeereny kiamy rarybemyhyre. Ityhydÿÿdukòdu mahädu wesemy aõkò boibenybeke. ¹⁸Iraykyreny bedeluru-ki ihÿreny. Ieherenyre, rieryõrenyre. Tai tahe Deuxu biu-ò hena umytedeõna

rieryõrenyre. ¹⁹Ixãruna ihoõhyyre. Urile ibutumy òraruna-txi rexiwahinyrenyre. ²⁰Kia Jesusimy aõkõ teerytenyete inyribireny wahe. ²¹⁻²²Jesuisi inatyhyna teerytenyteki, ibutumy aõbina bina ixi-ribi bihitxinyke. ²³Ibutumy awo arayky-wana bexitymyranyke. ²⁴Deuxu umy tÿmyra wesena-di bexityhynybenyke. Kia heka òbiti rare; inatyhy rare.

²⁵Tai tahe ruirenyõmy wahe. Inatyhymy iny witxira-ò marybemahãbeny. Wiwese hyylemy widi rakatximyhÿrenyke. ²⁶Makyarananymahã-wana tahe urile òraru-txi ixẽomy. Ixi-di txu iròtedÿÿomy awobinana-di ²⁷Tule Satanasi deradÿÿna-ò nokõmy. ²⁸Inyõ juhuu wasidureki, ixityre tii wasiõmy. Tii wiji raõmysÿdÿÿkre aõna aõna wiwihikÿ tebò-di riwinykemy wahe. Tai tahe iaõdikre iny aõkõmy rÿira riwìdenanyke. ²⁹Kai uritere rybebinaõ ary-ribi iòlddÿÿomy Rybewiwihikÿlemy marybemahã. Kia rybe-di ijohodu riwìdenanymyhÿrele kynyhetuukre. ³⁰Bibedeòtidÿÿomy Deuxu Tyytybytyhy. Tii dori arayrubunymyhÿre tarasanatxu-ò. ³¹Òbina rybemy widi nokõmy, wimy ujõmoõmy, adebure ijã ijãomy, aõbinamy inymy ijyyõmy, rybebina-di iny ihetedÿÿomy. ³²Tahe ibutu dee ywimy boibekre, awimy wahe ainytyhymy iny-di boibekre. Aõbinamy iny adee rarybe-wana tahe iribi bexinohõtilosanymy biixãwididÿÿnymy Deuxu dori inyòraru riixãwididÿÿnyreki wahe.

5 ¹Deuxu inytybytyhyreny rare. Tai tahe iwese uladu tyby wesemy rotÿÿnymyhÿre wese, kaiboho Deuxu wesemy matximahãbenyke Deuxu riõre luunadu wesemy matximahãbenyke. Wiluurenkye, Kristu dori aluurenkye. ²Tule rexiwahinyre xiwe wesemy iny ritarenkyemy. Tai tahe Deuxu dee kia lÿnyrena wiwihikÿ wese rare.

³Tahe òta òtarennyõmy. Ibutumy aõna aõna bina bina widÿÿrennyõmy. Kaiboho dori ityhydÿÿdu mahãdu toite. ⁴Rybebinamy uriteretere rybeõmy. Ixideòsidÿÿomy. Kia widÿÿna tahe ibinare. Tahe aõwihikÿõ biwinyke, Deuxu deãlanamy. ⁵Òta òtadu tahe Deuxu òlõna wahidÿÿna ritaõtyhy, iny binaõ aõkõ, inywobire aõkõ. Kia Deuxu tyhy biukõdu mahãdu rare. Bierybenyke kia. ⁶Itxenadÿÿ rybe-ò ijohonarennyõmy. Ityhydÿÿdukõdu mahãdu Deuxu rybe riywinyõmyhÿre. Tai tahe Deuxu reburemyhÿre tamyreny. ⁷Tiiboho-wana ratxiõhyymyhÿrenyre iaõmydÿÿnana binareki. ⁸Hÿÿnau kaiboho bedeluru-ki toitemahã. Tahe wiji Inynyrÿ loosõna-ki toite. Loosõnadÿÿdu riõre weselemy boibeke. ⁹Aõbo loosõna-ribi nade tahe awire, òbitire, inatyhyre. ¹⁰Tai aõbo Inynyrÿdeewi kia riteòsinyre. ¹¹⁻¹²Iwese bedelurubina widÿÿdu aõhebo rotÿÿnyre wese uritere iwidÿÿrennyõmy tahe teòsaremy tamy marybebenyke. Aõbo tiiboho wasimy aõhebo rotÿÿnymyhÿre ixÿruna adee rare tuu maryhemahãkeki. ¹³Ibutumy aõna aõna loosõna ritÿÿnyre. Tai tahe iny aõmydÿÿnana loosõna ritÿÿnyrekeki, iny rierykre itÿnydÿÿna dori loosõna rare. ¹⁴Tyyritiõ kia wesemy rÿire: —Inyõ rõrõmy rÿikeki, rexixake rubuy-ribi rÿike. Kristu tahe araloosõnanyke.

¹⁵Aõhebo botÿÿnybenykeò bexiijebenyke. Itxÿte widÿÿdu mahãdu wesemy aõkõ ahabenyke, bedeerydu mahãdu wesemy ahãbenyke. ¹⁶Iõnodÿÿomy abededÿÿnana. Wiji txu bededÿÿnana tahe ibinatyhymy

rare. ¹⁷Tai tahe itx̄yteõmy ahãke. Bierybenyke aõbo Deuxu dee wire. ¹⁸Vĩĩ mona-di axaxa rubudỹyna wesemy aõkõ matxibenyke. Kia tahe aõnityhyre, tumodu wahe. Tahe Deuxu Tyytybytyhy heka atykymy ralõmy boibeke. ¹⁹Mawiny my bexirybenyke awo-ki. Bexirybenybenyke Inynyrỹ-ò awi-ribi bitxienyumy mawiunye. Rybewiumy marybeke. ²⁰Deuxu inytybyreny-ò ibutumy beàlamahãbenyke Jesuisi Kristu Inynyrỹni òraru-ki tahe bexitõenyke. ²¹Kaiboho ibutumy widee bexiywinyhyymy ahãbenykre.

²²⁻²⁴Iwese dohodỹyna mahãdu Kristu rybe rityhynymyhỹre wese, hãwyy tahãbu rybe riywinyke, ibutu aõmydỹynana-ki wahe. Hãbu dori tahãwyy dinodu wese rare. ²⁵Ibutumy hãbu tahãwyy luukemy. Kristu dori dohodỹyna mahãdu luureki ture. Tamy tii rexiwahinyre rurukemy. ²⁶Tai tahe kia òbitidỹynamy rurure. Iwese bee aõ rasuhõmyhỹre wese, tarybe risuhõmyhỹre. ²⁷Ìòraru-ki tahe Jesuisi dohodỹyna mahãdu wiwihikỹõ ixidee rimykre. Òbiti mahãdulemy rarekre, aõbina binaõ heka tai rỹiõhyymyhỹre. Awi mahãdu widỹydumy rarekre. ²⁸Kiamy heka hãbu tahãwyy-di rỹirake. Iwese hãbu taumy luure wese tahãwyy luumy rỹirake. Iny tahãwyy luukeki, kia-di ixiluuke. ²⁹Iny taumyderamy rỹiõhyymyhỹre. Tahe aõkõre tule rexiõwenymyhỹre rexiwese nanymyhỹre. Iwese Kristu dohodỹyna mahãdu riwisananyhỹre wese. ³⁰Inyboho dori Kristu mahãduõ roire. ³¹Kiamy heka Ritina roire: —Tai heka hãbuõ tybyboho heto ririmyhỹre tahãwyy-wana wii ributumy roirekemy. Inatxi umy ribi sohoji umyhỹmy rõhõnymyhỹre. ³²Kia aõmydỹynana heka ierysysirare. Tahe Kristu tohodỹyna mahãdu-wana rarybereri. ³³Ihãrele tahe hãbu tahãwyy luumy rỹira iwese ixiluumy rỹira wese. Tule hãwyy tahãbu rityhynye.

6 ¹Uladu mahãdu tybyboho rybe rityhynymyhỹre Inynyrỹ òraru-ki. Kia tahe òbiti rare. ²Boo adi-wana bityhynybenyke. Kia tahe bede ywina rybe juhuu rare. Tule Deuxu rarõsõna kia bede ywina rybe-wana rare. ³Kia biywinybenykeki, awimy mabeke, abededỹynana irehemy mabeke kabede-ki. ⁴Uladu tyby, uladuse, ariòreny adeburehyymy idi iwisỹdỹyrenyõmy. Tahe aõki reõsakeki tii riòbitinykemy tamy marybebenyke. Inynyrỹ deõsidỹyna-di tamy marybebenyke.

⁵Deõdu mahãdu kabede-ki awedureny bityhynybenyke. Awo-ribi tyhy tamywimy biwinybenyke. Bexijemy ywimy biwiny. Iwese Kristu dee tewinymahãte wesemy. ⁶Aõ tabiteriki aõkõ biywinyke. Iwese Kristu deõdu wesemy mabeke. Deuxu dee wina awo-ribi biwinyke. ⁷Deysana-di ibutumy òbitimy bisỹdỹyntyke. ⁸Ibutumy deõdu ada deõdukõdu Inynyrỹ-ribi aõna aõna rimyke. Tamy aõwiwihikỹ riwinykeki. ⁹Tahe wedu mahãdu, kaiboho eõdu mahãdu-ò kia weselemy mabeke. Brebudỹy rybe-di eõdureny-ò rybeõmy. Awedu dori eõdureny wedu tule biu-ki ratximyhỹre. Tamy dori ibutumy wiwese wesele rare.

¹⁰Ibutu-ò tahe ikonanamy ararybekre. Inynyrỹ ruruna-di bexirurudỹyntyke. Iruru tahe aõni rare. Tahe ixidee bimyeke. ¹¹Bexityynyke aõbinanatyy-di, debõna aõmydỹynana bimyeke. Tai tahe Diabo rybemy nodu biòludunyeke. ¹²Iny ijusunareny dori moo iny-wana aõkõ rare. Iwitxira Satanasi ruruna-di rare.

Dinodu ruru-di rare, kabede luruhuký wedu-di wahe. Tyytybybina ruru-di rare, biukihikýle. ¹³Tai tahe ibutumy Deuxu debòna aõna aõna bimyke. Idi txubina-ki biòlòdýnyke. Aijesu bitakeu tahe, òraru rýike. ¹⁴Inatyhyna-di awareysana birarutxynyke. Òbitina-di abreti bitòbònyke. ¹⁵Bexiywinyke ywina Rybewihiký rybena-ò. Tii heka adikre. ¹⁶Ityhyna tahe awyhyitxenamy ihýre, idi eorutà bitýtenyke. Idi tahe Satanasi heòty wyhy biturinyke. ¹⁷Tarasana tahe arataana wese rare. Deuxu Tyytybytyhy mayrehe heka Deuxu rybe rare. ¹⁸Deuxu Tyytybytyhy-ki ibutumy ixitòedýyhyummy atximahãbenyke. Kia-di tahe biranany, boibeke. Ityhydýydu mahãdu ibutumy bexitòenyhyummy boibeke. ¹⁹Tule wadee, bexitòenybenyke. Deuxu wadee rybe kidiwahinykemy wahe. Tai brebukòlemy Rybewihiký aritýnnykre, ierysy siramy wahe. ²⁰Jiarý Rybewihiký deòsidýydu rare wawomati rerotidire hãrele wahe. Kristumy arelykemy watzireri. Tii heka wawidýynare.

²¹⁻²²Txitxiò tahe ityhydýydu seriòreò rare, waluunaduò rare. Inynyrý rybe-di òbiti aòmýsýdýydu rare. Tai tahe tii adeereny reteònyre waaòmýdýynana adee ritýnnykemy. Awo riteysadýynykremy.

²³Ywina ibutumy ityhydýydu mahãdu seriòreò kanakemy watzireri. Luuna tyhyna-wana kanakemy Deuxu, inytyby-ribi, Jesuisi Kristu, Inynyrý-ribi wahe. ²⁴Ruxetòena kanakemy watzireri Jesuisi inatyhymy luunadu mahãdu-ò wahe. Tii Kristu rare, Inynyrýreny wahe.

(Efesu-ò 6.17)